

Dosarul nr. 3ra-1263/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C.Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Minciună, V.Sîrbu, V.Mihaila)

ÎNCHEIERE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Ceban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La data de 13 iulie 2018, Vladislav Ceban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în perioada de până în luna octombrie anul 2009 a activat în cadrul organelor afacerilor interne. În temeiul ordinului MAI nr. 399ef din 2 octombrie 2009, serviciul în poliție precum și contractul individual de muncă au încetat cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne.

Însă, la calcularea vechimii în muncă, la eliberare din serviciu, angajatorul nu a luat în considerare perioada de activitate a reclamantului în serviciul de escortă și pază al Comisariatului de Poliție mun. Chișinău și nu a calculat vechimea în muncă conform pct. 8 lit. d) din hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

A afirmat că, Direcția de poliție mun. Chișinău a eliberat o confirmare ce certifică o anumită perioadă de activitate a reclamantului care îi acordă dreptul la stabilirea pensiei în condiții avantajoase și anume luarea în calcul a lunilor de

activitate, ținând cont de coeficientul de multiplicare a două luni de vechime în muncă, pentru o lună în serviciu.

Reieșind din activitatea desfășurată în cadrul batalionului de escortă al Comisariatului de Poliție mun. Chișinău, care presupunea și escortarea persoanelor deținute și cele condamnate, urma să beneficieze de unele avantaje și anume, calcularea unei luni de serviciu ca două luni vechime în muncă, în temeiul hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996.

La data de 20 martie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 96 cu privire la recunoașterea înlesnirilor două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie.

Ulterior, la 23 aprilie 2018 Direcția de Poliție a mun. Chișinău a eliberat certificatul nr. 6273 cu mențiunea „potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Vladislav Ceban, la 2 octombrie 2009 a constituit 20 ani zero luni și 23 zile.

Acest certificat a fost emis în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 și pentru a fi prezentat la Casa Națională de Asigurări Sociale.

La 28 mai 2018, s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă prin care a solicitat obligarea recalculării și achitării pensiei, ținând cont de coeficientul de multiplicare de două luni vechime în muncă, pentru o lună în serviciu.

În răspunsul nr. c-1167/18 din 18 iunie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale s-a menționat că, prin ordinul eliberat de către Ministerul Afacerilor Interne doar s-a recalculat vechimea în muncă, însă acesta nu poate fi temei pentru recalcularea nemijlocită a pensiei stabilite.

A solicitat Vladislav Ceban constatarea ilegalității refuzului nr. c-1167/18 din 18 iunie 2018 cu privire la recalcularea pensiei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a reexamina dreptul la pensie cu recalcularea în mod retroactiv din momentul stabilirii acesteia și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă parțial. S-a recunoscut ca fiind neîntemeiat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. c-1167/18 din 18 iunie 2018. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze lui Vladislav Ceban recalcularea și achitarea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din vechimea în muncă stabilită de Direcția de Poliție a mun. Chișinău prin confirmarea nr. 6273 din 23 aprilie 2018, cu achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară, începând cu data de 2 octombrie 2009. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În favoarea acestei concluzii instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că, Ministerul Afacerilor Interne, în competența căruia la acel moment era stabilirea pensiei colaboratorilor afacerilor interne, nu a calculat și stabilit lui Vladislav Ceban cuantumul soldei din care urma a fi stabilită pensia reclamantului, fapt ce a generat achitarea unei pensii mai mici începând cu data de 2 octombrie 2009 și până în prezent.

Iar, sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia, se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp. Adică, în cazul în care persoana nu a primit la timp suma cuvenită a pensiei din vina organului care a stabilit pensia, acesta are dreptul de a pretinde achitarea diferenței de pensie neplătită pentru perioada precedentă, fără limită de timp.

La data de 1 august 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs, completat prin cererea din 5 septembrie 2019 împotriva deciziei din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, la emiterea deciziei instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au fost aplicate eronat normele de drept material și procedural.

A indicat că, perioada de activitate a intimatului în cadrul Batalionului serviciului de escortă și pază nu îi oferă dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, deoarece nu este o instituție penitenciară și nu se regăsește în pct. 8 al hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

A solicitat Casa Națională de Asigurări Sociale admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 3 iulie 2019. Respectiv, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 1 august 2019, este în termen.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu